

SVENSKA FOLKPARTIETS PARTIPROGRAM

An aerial photograph of a vast forest landscape during the golden hour of sunset. The sky is a warm, hazy orange, and the sun's light casts a soft glow over the scene. In the foreground, a dense forest of tall, thin trees stretches across the frame. The middle ground shows a mix of forest and open fields, with a winding river or stream visible in the distance. The overall mood is peaceful and serene.

3		VÅRT LAND
4		VÅR VÄRLD
6		VÅR SKOLA
8		VÅR EKONOMI
10		VÅRT VÄLMÅENDE
12		VÅR MILJÖ
14		VÅRT SAMHÄLLE

VÅRT LAND

Svenska folkpartiet är det liberala partiet i Finland. Vi tror på demokrati, på rättsstaten och på alla människors unika värde. Vi är en röst för ett öppet, internationellt och framåtblickande samhälle där varje människa har möjlighet att utvecklas och skapa sin egen framtid. Vi jobbar kontinuerligt för ett Finland med två levande nationalspråk, svenska och finska. Vi värnar om de svenskspråkiga institutionerna, som är av central betydelse för tryggheten av det tvåspråkiga Finland. Respekt för alla modersmål och kulturer är en självklarhet i vårt Finland. I vårt starka nordiska välfärdssamhälle får alla hjälp och stöd då de behöver det. I tider av osäkerhet håller vi fast vid det som alltid burit Finland framåt: kunskap, frihet och samarbete.

Vi tror på bildning.

Ett starkt Finland byggs genom nyfikenhet, delaktighet, kunskap och ett aktivt medborgarsamhälle. Bildning och kreativitet är nyckeln till vår framgång och vårt samhälles resiliens. Kultur och bildning tillhör alla. Det är där nya idéer föds och där våra tankar utmanas. I en värld där artificiell intelligens formar allt mer av vår vardag måste vi värna om det mänskliga och vår förmåga att tänka själv, att ifrågasätta och att skapa.

Vi tror på Europa.

Globala utmaningar kräver gemensamma lösningar, och för Svenska folkpartiet är det en självklarhet att Finland är en aktiv aktör i det internationella samfundet. Vi vill se ett starkare EU, där samarbetet fördjupas, där fler länder hittar sin plats i den europeiska gemenskapen och där vi tillsammans bygger en framtid präglad av demokrati, rättvisa och hållbar utveckling. Det nordiska kulturarvet binder oss samman med våra nordiska grannar och tillsammans stärker vi vår position i EU och globalt.

Vi tror på företagande.

Finland behöver fler som vågar satsa och fler som vågar ta chansen att lyckas. Framtidens jobb skapas när våra företag ges möjligheter och förutsättningar. Innovation, entreprenörskap och en politik som stödjer tillväxt är vägen framåt. Ett Finland som är öppet för idéer, talanger och investeringar är ett Finland som växer. Ett dynamiskt näringsliv stärker Finland och det inhemska ägandet, och skapar jobb och framtidstro.

Vi tror på jämlikhet.

Vi tror på jämlikhet. Vi vill ha ett Finland där alla har lika möjligheter att lyckas och där frihet och ansvar går hand i hand. Genom att satsa på en hög kunskapsnivå, social trygghet, näringsfrihet och internationellt samarbete bygger vi ett starkt och framtidsinriktat Finland – grundat på bildning, frihet och gemenskap.

VÅR VÄRLD

I världen är vi människor och länder beroende av varandra, på gott och ont. Klimatkatastrofer, kriser och krig hotar tryggheten även i vår vardag. Vår politik ska präglas av samarbete, hållbara lösningar och en tro på framtiden. Ett framgångsrikt Finland är öppet, välkomnande och internationellt.

Grunden för vår säkerhet är ett trovärdigt nationellt försvar, som bygger på en allmän värnplikt. Nato-medlemskapet förankrar oss i väst, och garanterar att vi inte står ensamma. Finland ska vara en bärande röst i det internationella samfundet och bidra till stabilitet genom samarbete inom FN och andra internationella organ. Ett starkt nordiskt samarbete stärker vår position i världen.

Svenska folkpartiet är Finlands mest EU-vänliga parti. EU är vår viktigaste referensram och värdegemenskap inom såväl politik som ekonomi. EU ska vara en samlande politisk kraft för fred, välstånd, stabilitet och rättvisa. För att EU ska vara en trovärdig global aktör behöver unionen bli starkare, mer effektiv och bättre på att agera snabbt. Vi slår vakt om den regelbaserade världsordningen och att politik ska byggas på gemensamma avtal och överenskommelser. Finland ska alltid arbeta för en mer demokratisk, jämlik och jämställd värld.

I FRAMTIDEN ÄR VI...

TRYGGA

- Finland är världens tryggaste land och vi arbetar aktivt för en säkrare värld via till exempel FN och Nato.
- EU agerar snabbt och effektivt vid kriser och säkerhetshot i utrikes- och säkerhetspolitiska frågor.
- Finland har allmän jämställd värnplikt för alla och allt färre avbryter sin tjänstgöring.
- Vi har ett brett nätverk av garnisoner och Nylands brigad är en viktig del av Finlands och Nordens försvarssamarbete.
- Ett internationellt avtal skyddar Arktis från ohållbar exploatering och militarisering.

INTERNATIONELLA

- Norden är världens mest integrerade och hållbara region.
- EU är mer integrerat och gränshinder för människor, tjänster, varor och kapital har avskaffats.
- EU är en global handelsmakt med frihandelsavtal som täcker stora delar av världen.
- EU:s beslutsfattande är effektivare och vi tillämpar majoritetsbeslut i högre grad, till exempel i frågor som gäller utrikes- och säkerhetspolitik och tryggandet av rättsstaten.
- Europa leder världen i forskning, innovation och kunskapsutveckling.
- Det finns en stark tro på det internationella samfundet där gemensamma avtal och överenskommelser ligger som grund för en världsordning som respekterar rättsstatsprincipen.

SOLIDARISKA

- Finland och EU är en allt aktivare aktör som bär sitt ansvar för fred och stabilitet i världen och arbetar för att stärka den regelbaserade världsordningen.
- Utvecklingsbiståndet är 1 procent av BNP.
- Finland tar ett större ansvar både då det gäller kvotflyktingar och humanitär invandring.

VÅR SKOLA

Finland ska ha världens bästa skola, från småbarnspedagogiken till den högre utbildningen. Varje människa ska ha möjlighet att utvecklas och förverkliga sina drömmar. Skolan ska vara en trygg plats där varje elev har en möjlighet att lära sig och hitta sin egen väg. Den grundläggande utbildningen bygger en stabil grund där kunskap och nyfikenhet får utrymme att utvecklas. Gymnasiet ska fortsätta att bredda perspektiven och ge en gedigen allmänbildning, medan yrkesutbildningen rustar för arbetslivet samtidigt som den lämnar dörren öppen för vidare studier och nya möjligheter. Skolan ska ha tillräckliga personalresurser för att ordna både undervisningen och sköta administrativa uppgifter.

Folkhögskolor, medborgarinstitut och vuxenutbildning ger möjlighet att utveck-

las genom hela livet. Högskolor ska ha resurser för både grund- och spetsforskning och utbildning av hög kvalitet, så att Finland förblir en ledande kunskapsnation. Högre utbildning på båda nationalspråken tryggas genom att säkerställa tillgängligheten i våra tvåspråkiga regioner. Trepunktsmodellen med Helsingfors, Åbo och Vasa som universitetsstäder utgör en stark grund för ett livskraftigt svenskspråkigt universitetsväsende. Utbildningen ska beakta arbetslivets och samhällets behov.

Bildning kräver god tillgång till bibliotek, kultur och fria kunskapsmiljöer. Genom kultur och konst gestaltar vi oss själva och den värld vi omges av. Bildningen är grundpelaren i ett fritt samhälle och formar vår gemensamma identitet, främjar dialog och stärker demokratin.

I FRAMTIDEN ÄR VI...

UTBILDADE

- Rätten till småbarnspedagogiken är subjektiv och förskoleundervisningen är tvåårig.
- Alla barn oberoende av bakgrund garanteras en högklassig grundläggande utbildning som ges av behöriga lärare.
- Skolan är en trygg och trivsamt plats för såväl elever, lärare som övrig personal.
- Alla som går ut grundskolan behärskar de grundläggande kunskaperna.
- Skolan är fri från fördomar, mobbning och diskriminering.
- Språkundervisningen är god och stödjer barnens språkliga inlärning och flerspråkighet utvecklas genom språkbädd och språkduschar.

KOMPETENTA

- Alla som omfattas av läroplikten ska ha rätt till tillräckligt stöd så att de har en verklig möjlighet att få en examen från andra stadiet.
- Alla som går ut andra stadiet ges goda och likvärdiga förutsättningar att söka till högre utbildning.
- Vi har hög kvalitet på utbildningen och forskningen i högskolorna och ett gott samarbete mellan högskolorna, både inom Finland och på internationell nivå.
- En majoritet av finländska högskolestuderande använder sig av möjligheten till utbytesstudier.
- Vi har fler internationella studerande vid våra högskolor och allt fler av dem väljer att stanna i Finland efter examen.

BILDADE

- Det fria bildningsarbetets och den grundläggande konstundervisningens verksamhetsförutsättningar är tryggade och verksamheten är jämlikt tillgänglig.
- Vi värnar om vårt kulturarv, dess utveckling och mångfald.
- Satsningar på kulturen har gett positiva resultat både socialt och ekonomiskt genom ökat välmående och ökad kulturexport.
- Den finlandssvenska kulturautonomin är levande, de särskilda lösningarna för svenskspråkiga behov har tryggats och stärkts.

VÅR EKONOMI

En stark ekonomi bygger på framtidstro, initiativ, idéer och ansvar för varandra. Väststånd skapar frihet både för samhället och för individen. När ekonomin växer finns det utrymme både för god offentlig service och för individen att själv forma sitt liv. När vi har en fungerande marknad och framgångsrika företag har vi flera jobb, mera tillväxt och starkare resurser för välfärden. När vår granne lyckas har vi också det bättre. Vi vill ge företag de bästa möjliga förutsättningarna att verka och växa i hela landet.

Finland är och ska vara en del av en internationell och öppen värld, där fri och rättvis handel och en stark europeisk inre marknad stärker våra möjligheter att konkurrera globalt. Innovation och teknologisk utveckling driver vår ekonomi framåt. Vi satsar på forskning, utveckling och kunnskap för att skapa nya lösningar och stärka Finlands position i världen. En förståelse för mångfalden i den värld som omger oss stärker vår förmåga att lyckas på den internationella marknaden.

Arbetslivet är i konstant förändring. En flexibel, jämställd och trygg arbetsmarknad gör det lätt att röra sig mellan jobb, företagande och studier. Arbete ska alltid löna sig, och samhällets skyddsnät ska stötta utan att skapa hinder för sysselsättning.

En hållbar ekonomi kräver en rättvis och konkurrenskraftig beskattning. Beskattningen ska vara förutsägbart och den ska uppmuntra till arbete, företagande och investeringar. Beskattningen ska skapa balans i samhället utan att hämma tillväxt eller innovation.

I FRAMTIDEN ÄR VI...

FRAMGÅNGSRIKA

- Sysselsättningsgraden är över 80 procent.
- Finländarnas köpkraft har stärkts genom att skatterna på arbete, pensioner och företagande sänkts.
- Innovationer och nya affärsidéer har lett till fler nya tillväxtföretag.
- Primärnäringarna tryggar vår självförsörjning och bidrar positivt till den finländska ekonomin.
- Satsningar på livslångt lärande, välmående och rehabilitering i arbetet har lett till att arbetskarriärerna har förlängts då vi kan och vill arbeta längre.
- Välmående arbetstagare är en avgörande faktor för företagens framgång.

FÖRETAGSAMMA

- Finland har ett gynnsamt och hållbart klimat för företag och entreprenörer.
- Lokala avtal har ökat växelverkan och förtroende mellan företagsledningen och personalen.
- Tröskeln för företag att anställa är lägre och företag kan anställa den som är bäst lämpad för jobbet utan byråkratiska hinder eller behovsprövning.
- Förutsättningarna för mindre företag har förbättrats i offentliga upphandlingar.
- Företagsamhetsfostran är en central del av läroplanen i grundskolan.

RÄTTVISA

- Alla har lika möjligheter på arbetsmarknaden och löneskillnaderna mellan kvinnor och män har eliminerats.
- Arvsbeskattningen har avskaffats och ersatts med en skatt på försäljning av arvd egendom.
- Det sociala skyddsnätet har förnyats till ett enklare och mer enhetligt system som inte behandlar arbetstagare och arbetsgivare på olika sätt.
- Incitamenten till grå ekonomi, skatteflykt och aggressiv skatteplanering har minimerats.

A woman with dark hair, wearing a light-colored knitted sweater, is seen from the side, pulling a rope on a boat. The background is a clear blue sky and the sea. The rope has a green and white pattern.

VÅRT VÄLMÅENDE

Vi vill bygga ett starkt och inkluderande välfärdssamhälle där alla får det stöd de behöver. Vår nordiska välfärdsmodell, grundad på medmänsklighet och ansvar för varandra, värderingar som återspeglar vårt kristna kulturarv, utgör basen för vår samhällssyn. Social- och hälsovård är tillgänglig för alla och fungerar effektivt på båda nationalspråken. Vi värnar om att upprätthålla den bästa vården och att vara framstående i nya tekniker och forskning.

Förebyggande åtgärder och tidiga insatser är nycklarna till ett långsiktigt välmående. En god vård skapas genom samspel mellan den offentliga sektorn, privata aktörer och en tredje sektor med tillräcklig finansiering. Det offentliga ska vara en garant för att vården finns tillgänglig och håller hög kvalitet, men det offentliga behöver inte alltid producera tjänsterna. Vi vill att primärvården ska finnas nära. Hela samhället gagnas av att man får rätt hjälp och stöd genast när behovet uppstår. Vi garanterar vård på svenska och finska genom aktiva åtgärder för utbildning och rekrytering av språkkunnig vårdpersonal.

Alla har rätt till trygghet och att leva fria från diskriminering, trakasserier och våld. Samhället har nolltolerans mot våld i nära relationer. Vi arbetar för att vården beaktar individens behov, oberoende av bakgrund och förutsättningar, så att ingen lämnas utanför.

I FRAMTIDEN ÄR VI...

OMSORGSFULLA

- Vi har en vård som utgår från individens behov och effektivt identifierar vårdbehov i ett tidigt skede.
- Vi har tillräckligt med välutbildad vårdpersonal på båda nationalspråken.
- Vårdpersonalen har en god arbetsmiljö, goda karriärstigar, flexibla arbetsförhållanden och konkurrenskraftiga löner. Vårdyrkena är attraktiva.
- Det finns en fungerande mental- och missbrukarvård för alla åldrar.
- Papperslösa har rätt till hälso- och sjukvård.

TILLGÄNGLIGA

- Närservicen har utvecklats med nya arbetsmetoder inom social- och hälsovården och vårdens tillgänglighet är god tack vare bland annat digitala lösningar.
- Våld i nära relationer har upphört.
- Vi har ett system för egenläkare, egen sjukskötare och eget vårdteam eftersom kontinuitet i vården och omsorgen skapar trygghet och stödjer den förebyggande vården.
- Äldreomsorgen är tryggad och det finns större valfrihet och mångfald i utbudet av boende och service.
- Funktionshinderservicen utgår från individens behov och stödjer både individen och familjen.

LYCKLIGA

- Finländarna mår bättre tack vare mer motion, ökad rörlighet och bättre kost.
- Det har gjorts större satsningar på förebyggande och hälsofrämjande verksamhet för alla.
- Mentalvården är tillgänglig och det finns en terapigaranti för alla.
- Ungdomars välmående har förbättrats tack vare satsningar på förebyggande och uppsökande ungdomsarbete.
- Alla unga har en meningsfull fritidssysselsättning och rätt till en avgiftsfri hobby.
- Förebyggande insatser mot ensamhet har stärkts.

VÅR MILJÖ

Vi vill se ett hållbart Finland som tacklar klimatförändringen, förlusten av biologisk mångfald och överutnyttjandet av naturresurser. Dessa är akuta utmaningar, men också en möjlighet att bygga något nytt. En hållbar framtid kräver att vi ställer om snabbt och rättvist med långsiktiga lösningar. Vi måste minska våra utsläpp, värna om naturens mångfald och använda våra begränsade resurser klokt.

Finland ska vara en föregångare i den gröna omställningen. Genom att investera i forskning, grön teknik, hållbara energilösningar och cirkulär ekonomi når vi våra klimatmål samtidigt som vi skapar tillväxt, jobb och konkurrenskraft. Det ska löna sig att välja klimatsmart, både för individen, företaget och för samhället i stort.

Vi vill se en miljömedveten skattepolitik där förorenaren betalar. Ekonomiska styrmedel ska främja hållbarhet, innovation, återvinning och ett resurseffektivt samhälle.

Klimat- och miljöarbetet ska vara en del av vardagen. Bättre kollektivtrafik, cykelinfrastruktur, utsläppsfri trafik, hållbar matproduktion, klimatsmart byggande och ett bredare miljötank i hela samhället är avgörande. Kunskap om klimat och miljö ska finnas i skolan och inkluderas i konsumentupplysningen. Klimatet och miljön ska beaktas i varje beslut.

I FRAMTIDEN ÄR VI...

HÅLLBARA

- Finland är klimatneutralt år 2035.
- Övergödningen av Östersjön har minskat och Östersjöländerna arbetar tillsammans för ett renare hav och hållbara lösningar.
- Tillgången på inhemska livsmedel är tryggad genom att förutsättningar för lönsamt inhemskt lantbruk och fiske har skapats.
- Utarmningen av den biologiska mångfalden har stoppats genom en hållbar markanvändning, en genomtänkt energiförsörjning och en välplanerad primärproduktion.
- Luftkvaliteten, rent grundvatten och en hög livsmedelskvalitet värnas för att minimera människans exponering för skadliga ämnen.
- Användningen av Finlands skogar är långsiktigt, ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart.

ENERGISMARTA

- Ett hållbart, mångsidigt och i hög grad inhemskt energiutbud är säkerställt och det satsas på energismarta lösningar.
- Vi har fasat ut fossila energikällor.
- Vi använder oss av smarta elnät och system som bygger på en flexibilitet i efterfrågan.
- Byggandet görs på ett miljömässigt hållbart och långsiktigt sätt. Vi främjar trähusbyggande.

LÅNGSIKTIGA

- Kollektivtrafiken, privatbilismen, andra personliga transportmedel och logistikkedjorna är hållbara och klimatsmarta.
- Stads- och tätortsplaneringen främjar våra klimatmål och leder till att behovet av personbilar minskar.
- Vi vill se en fortsatt upprustning av spårbunden trafik, för att öka mängden snabbgående linjer, tågbaserad transport och klimatvänliga trafikalternativ.
- Stora infrastrukturprojekt sammanbinder Finland med övriga Europa.
- Import och export följer samma hållbarhetsprinciper både nationellt och på EU-nivå.
- Möjligheterna att bo och leva hållbart på landsbygden och skärgården har stärkts.

VÅRT SAMHÄLLE

Vi vill ha ett öppet och demokratiskt samhälle där allas friheter och rättigheter respekteras. Yttrandefrihet, religionsfrihet, jämlikhet, jämställdhet och rätten att leva som sig själv är självklara principer som Svenska folkpartiet försvarar i alla lägen. Ingen ska diskrimineras och varje människa ska kunna bestämma över sin kropp, sitt liv och sin framtid. Särskild uppmärksamhet ska riktas mot att barns rättigheter bevakas och stärks. Finland ska vara världens barnvänligaste land. Vi värnar om ett samhälle där alla känner sig delaktiga och kan påverka.

Ett starkt rättsväsende garanterar trygghet och rättvisa. Alla ska ha tillgång till rättsskydd och möjlighet till en nystart. Brottsbekämpningen ska vara effektiv och förebyggande med respekt för individens integritet. Våld och förtryck ska motverkas i alla sammanhang. Polisen och räddningstjänsterna har en viktig uppgift i att skapa trygghet i vardagen.

Oberoende och fri media är avgörande för en fungerande demokrati. Medierna ska kunna verka fritt och granska makten utan rädsla. Yle:s public service uppdrag, på båda nationalspråken samt minoritetsspråk, är centralt.

Vi vill att Finland ska vara ett lockande land att flytta till och det kräver ett öppet och välkomnande samhälle. En lyckad integration stärker både individen och hela samhället. Integration handlar om språk, utbildning, arbete och gemenskap, men också om ömsesidig respekt, förtroende och delaktighet. Vi ser mångfald som en tillgång som berikar vårt land och som utgör en naturlig del av framtidens Finland. Vi har ett gott språkklimat och är stolta över landets två- och flerspråkighet.

I FRAMTIDEN ÄR VI...

DEMOKRATISKA

- All lagstiftning baserar sig på ansvarsfull beredning och omotiverad detaljstyrning undviks.
- Rättssäkerheten tryggas och vi garanterar en tillräcklig resursering för polisen och hela rättskedjan.
- Förvaltningen ska vara öppen, tillgänglig, jämlik, nära människan samt beakta de språkliga rättigheterna.
- Kommunerna och välfärdsområdena är starka, funktionsdugliga och erbjuder service nära invånarna.
- Mediekunskapen är hög bland invånarna, vilket stärker invånarnas resiliens och möjlighet att vara delaktiga i samhället.
- Reformerna konsekvensbedöms ur ett språkperspektiv och förvaltningen rekryterar personal med kunskaper i båda nationalspråken. Såväl offentligt producerade tjänster och service som privat producerade tjänster och service, som upphandlas av det offentliga, garanteras på båda nationalspråken.
- Vi har förvaltningslösningar, institutioner och miljöer som skapar förutsättningar för en levande tvåspråkighet och stöder den finlandssvenska identiteten och kulturautonomin.

JÄMLIKA

- Ansvar för hem, familj och vård delas jämnt mellan föräldrar, vilket möjliggör ett jämställt familje- och arbetsliv.
- Representationen i politiken och näringslivet speglar hela befolkningen.
- Finland är ett tryggt land för sexuella minoriteter, könsminoriteter och andra utsatta grupper. Våld mot kvinnor har stoppats och är inte längre ett samhällsproblem.
- Vi har ett fungerande rättssystem där rättsprocesserna inte drar ut på tiden och där straffen står i proportion till brottet.
- Tillgängligheten har förbättrats genom att bland annat artificiell intelligens används för att stärka svensk- och flerspråkig service i Finland.

ÖPPNA

- Samhället har genom aktiva insatser lyckats stoppa rasism och diskriminering. Ett aktivt främjande av likabehandling, jämställdhet och mångfald har gjort vårt samhälle mer jämlikt.
- Finland har blivit mer attraktivt för invandrare genom snabba processer, erkännande av kompetens och ett samhällsklimat som välkomnar mångfald.
- Integrationen av invandrare underlättas genom språkundervisning, ett aktivt inkluderande i medborgarsamhället samt möjligheten att börja arbeta eller studera så snart som möjligt.
- 5–10 procent av invandrare kommer till Finland integreras på svenska.
- Sysselsättningsgraden för i Finland födda finländare och människor med utländsk härkomst skiljer sig inte från varandra.

